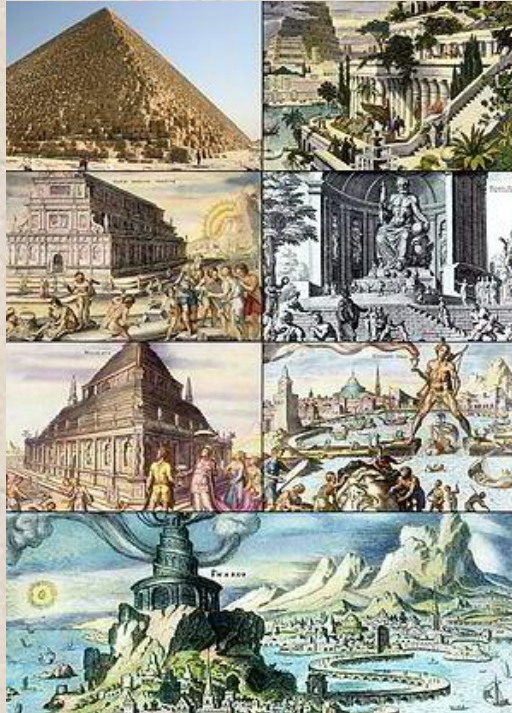

Седемте чудеса на античния свят

Седемте чудеса на света (или Седемте чудеса на Древния свят) е известен списък от най-известните забележителности, плод на античната култура. Първата идея за събиране на чудесата на древния свят в списък, може да се каже, че е на Херодот, който впечатлен от Египетските пирамиди и Вавилон, смята че това са най-значителните постижения на хората до това време. Седемте чудеса, които ние познаваме за първи път са написани и оценени, като най-великите човешки творения, от Антипатър от Сидон, който е бил главен библиотекар в Александрийската библиотека. По-късно е имало и няколко други списъка, както и предложения да бъдат добавени много други забележителности, като Колизеума, Капитолия, Ноевия ковчег, но в крайна сметка всички ние познаваме именно списъка на Антипатър. Малко известен факт е, че това което ние наричаме сега "чудеса" (на гръцки: *Θαύματα* - чудеса) в първия списък се наричат *Θεαματα* -гледки; неща, които се виждат (от гр.θεα- гледка).

Ето Чудесата на света, изброени в реда на тяхното създаване.

1. Египетски пирамиди (2575- 2465 пр.н.е.) Това са пирамидите на фараоните Хуфу (Хеопс), Хефрен и Микерин. Намират се в Гиза, Египет.
2. Висящи градини на Вавилон (8-6 век пр.н.е.). Построени са от Навуходоносор. Областта се намира в днешен Ирак.
3. Статуя на Зевс Олимпийски (430 пр.н.е.). Построена от древногръцкия скулптор Фидий.
4. Храм на Артемидата в Ефес (550 пр.н.е.). Построен по заповед на цар Крез. Намира се в днешен Ефес в Турция.

5. Мавзолей в Халикарнас (353-351 пр.н.е.). Гробница на цар Мавзол - владетеля на Кария. Намира се в Халикарнас, град Бодрум в днешна Турция.
6. Родоски колос (292-280 пр.н.е.). Масивна статуя, посветена на бог Хелиос. Намирала се е в залива на о.Родос.
7. Александрийски фар (280 пр.н.е.). Фарът се е намирал в Александрия и е издигнат от Сострат Книдски.

От всички чудеса на света, единственото оцеляло до наши дни са Египетските пирамиди, намиращи се в Гиза. Те са и най-древният паметник. Най-кратко е съществувал Родоския колос, който се е разрушил само половин век след построяването си при земетресение. Съществуват и известни съмнения за съществуването и точното местоположение на Висящите градини на Вавилон.

Египетските пирамиди са единствените оцелели от Седемте чудеса на античния свят. Към тях понякога се включва и големият сфинкс в Гиза. Под „Египетските пирамиди“ често се имат предвид само трите пирамиди на Хеопс, Хефрен и Микерин. Те са разположени в една линия. Архитект и главен надзирател на строежа е Хемон, родственик на Хуфу. Пирамидите се намират на западния бряг на Нил, в Мемфиския некропол. Древните египтяни са вярвали, че това е земята на смъртта, защото Слънцето залязва на запад. Техните домове са се издигали на източния бряг на реката. Най-голяма е пирамидата на Хеопс (Хуфу), с височина 147 м. Тя има площ от 229 м² и е почти изцяло запазена. Липсват ѝ мраморната облицовка и върхът. Пирамидата на Хефрен (Хафра, Хафре) е по-малка, а тази на Микерин (Менкаура) е съвсем скромна. От трите пирамиди само тази на Хефрен все още има част от оригиналната си мраморна облицовка. Те са построени от големи каменни блокове, тежащи средно около 2 тона. Счита се, че е била построена за период от 20 години и строежът ѝ е завършен през 2580 пр.н.е. според една от теориите.

Храмът на Артемида в Ефес явно е била впечатляваща сграда. Филон Византийски пише - "Виждал съм Висящите градини на Вавилон, статуята на Зевс Олимпийски, Родоския колос, Пирамидите и храмът на Мавзол, но когато видях Храмът в Ефес да се извисява в облаците, всички други неща избледняха".

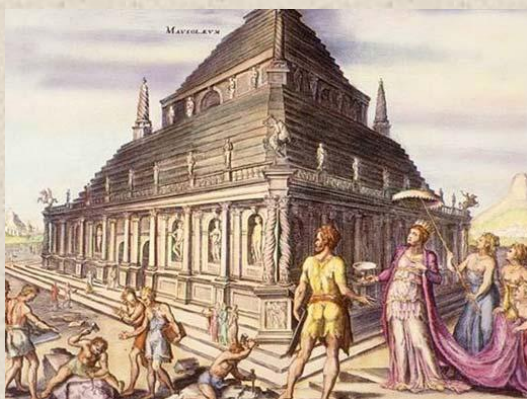
Висящите градини на Вавилон, познати и като Висящите градини на Семирамида, са третото от Седемте чудеса на света. И до ден днешен, не са открити. Вероятно са били построени в гр. Вавилон, който се е намирал на територията на днешен Ирак. Повечето сведения сочат, че са построени около 575 пр.н.е. от цар Навуходоносор II, който управлява града 43 години, започвайки от 605 пр.н.е. Друга теория гласи, че са построени от асирийската царица Семирамида, през нейните 5 години управление (810 пр.н.е.) Представяват терасирани и изкуствено напоявани градини. Според легендата, Навуходоносор ги построява, за да не тъгува по дома си неговата съпруга - персийската принцеса Амитис, която е родом от планините. Няма сведения къде точно са били разположени. Откритите след археологически разкопки находки в Ниневия, град в северен Ирак, таблети, изобразяващи палми по покривите на отделни къщи карат специалистите да проучват възможността градините да са били разположени във Вавилон - град, използван като събирателно за повечето селища на Изток.

Александрийският фар е едно от Седемте чудеса на античния свят. Построен е около 240 пр.н.е. на остров Фарос, близо до град Александрия в Египет. Светлината, която е излъчвал, е идвала от голям огън в основата му, който благодарение на система от огледала се е отразявал навътре в морето. При земетресение през 1375 г. фарът е разрушен. Днес там се издига крепостта Каит Бей.

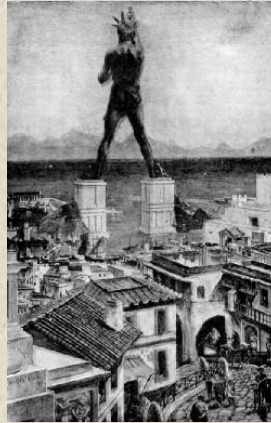

Мавзолеят в Халикарнас е бил огромна гробница, издигната от царя на Кария Мавзол и неговата съпруга царица Артемизия. Построен е през 353 г.пр.н.е. Представлявал солиден храм, заобиколен от 36 колони в йонийски стил. Халикарнас е днешен Бодрум, (Турция). Мавзолеят е бил висок 45 метра (135 стъпки). Бил е богато украсен с релефи и скулптури, дело на четирима прочути гръцки майстори - Скопас, Леохар, Тимотей и Бриаксис. В Британския музей са изложени много фрагменти от него, като за две от статуите се предполага, че са на самите Мавзол и Артемизия. Думата „мавзолей“ произлиза от името на Мавзол и днес се използва за обозначаване на голяма гробница до която живите имат достъп.

Родоският колос е бил бронзова статуя на бог на слънцето Хелиос. Намирала се е на остров Родос в Егейско море. Издигала се е на височина от 34 метра и е била най-високата статуя в древността. Статуята дело на Харес от Линдосе започната 292г. пр.н.е. и е завършена в 285г. пр.н.е.. Била е съборена от земетресение, но дори паднала е представлявала туристическа забележителност до 654 г., когато арабите отнасят и продават бронзовите ѝ части.

Въпреки създадената легенда, идеята, че Колосът се е намирал на някое от трите пристанища днес остава незащитена. Най-вероятно е той да е бил издигнат върху акропола, в очертаанията на светилището на бог Хелиос.

Статуята на Зевс Олимпийски, изваяна от прочутия гръцки скулптор Фидий е едно от Седемте чудеса на света. Олимпия била важен религиозен център на Древна Гърция. Именно там Зевс е победил кръвожадния Кронос. През 5в. пр.н.е. гражданите на Олимпия решили да построят храм на Зевс. Той бил 64 метра на дължина и 28 на ширина. Височината на вътрешното помещение била 20 метра. Статуята на Зевс била поставена в дъното на храма. Според изворите е била висока около 12 метра (40-стъпки) и създавала впечатлението, че ако Зевс стане, ще разруши тавана. Била изработена от дърво, което било покрито с нежно-розова слонова кост, а дрехите на Зевс били от златни листи. В дясната си ръка държал златна статуя висока около 5 метра на богинята на победата Нике, а в лявата си - скипър. През 394 г. от н.е., около 800 години след създаването ѝ, тя е пренесена в Константинопол, столицата на Византийската империя. Въпреки, че вече християнството се е наложило като религия и статуята на Зевс се явявала езическа скулптура, никой не посмял да я разруши, поради невероятната ѝ красота. Историците смятат, че е изгоряла по време на пожар в двореца на император Теодосий II през 462 г. Статуята на Зевс Олимпийски е единственото от седемте чудеса на света, което е било и на европейска земя.

